

Аналітична довідка

Національне агентство з питань запобігання корупції є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику. Юрисдикція Національного агентства поширюється на всю територію України.

З метою забезпечення виконання повноважень Національного агентства на регіональному рівні у п. 3 ст. 8 Закону України «Про запобігання корупції» визначено, що Голова Національного агентства своїм рішенням має повноваження створювати не більше шести територіальних органів.

Відповідно до пункту 1.1.1.6.9 заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 № 220, Управління по роботі з персоналом спільно зі структурними підрозділами апарату Національного агентства провело аналіз основних політикоформуючих та інспекційних функцій Національного агентства.

За результатами проведеного аналізу встановлено, що органи державної влади вищого рівня, які приймають рішення щодо формування та реалізації державної антикорупційної політики, розташовані у столиці України – м. Києві. А отже, реалізацію більшої частини повноважень у повній мірі може забезпечувати центральний апарат Національного агентства.

Разом з тим є функції, реалізація яких територіальними органами сприятиме охопленню більшої кількості об'єктів контролю, оперативному виявленню та документуванню встановлених фактів порушень антикорупційного законодавства, посиленню комунікації з відповідними органами на регіональному рівні та ширшому охопленню проведених заходів.

Проаналізувавши нормативно-правову базу, визначено 3 альтернативних конфігурації потенційної мережі територіальних підрозділів з різними організаційно-правовими основами їх діяльності:

1) **територіальні органи зі статусом юридичної особи** (*всі адміністративні функції автономні*);

2) **територіальні органи зі статусом юридичної особи** (*адміністративні функції виконують підрозділи апарату НАЗК, централізована бухгалтерія, кадри і т.д.*);

3) **територіальні органи без статусу юридичної особи** (*як структурні підрозділи центрального апарату, але територіально розташовані в регіонах*).

Для прийняття обґрунтованого рішення повідомляємо про виявлені за результатами аналізу переваги та недоліки створення територіальних органів.

Переваги:

- представлення функцій Національного агентства на регіональному рівні;
- охоплення більшої кількості об'єктів контролю;

- оперативність виявлення та документування встановлених фактів порушень на регіональному рівні;
- посилення комунікації із зацікавленими сторонами в регіонах.

Недоліки:

- **обсяг повноважень**, які можуть реалізувати територіальні органи (виконання більшості політикоформуючих функцій Національного агентства у повній мірі забезпечує центральний апарат, при цьому частина повноважень, яку доцільно реалізовувати на місцях, незначна порівняно із загальним обсягом функцій Національного агентства; функції окремих підрозділів не передбачають здійснення інспекційних функцій, а отже, – не потребують реалізації на місцевому рівні);
- **додаткові витрати** людських, матеріально-технічних, фінансових ресурсів (з урахуванням мінімальної кількості функцій, яку можна реалізувати на регіональному рівні, а також витрат на оплату праці, відрядження, комунальні послуги, матеріально-технічне забезпечення, в т.ч. комп'ютерне та інше обладнання);
- **дублювання** адміністративних функцій центрального апарату або додаткове навантаження на нього (у разі створення територіальних органів як окремих юридичних осіб, а це – кадрові, бухгалтерські, діловодні та інші допоміжні функції).

Додатково інформуємо про **чинники, які негативно впливають** на створення територіальних органів: воєнний стан, потреба у залученні додаткових бюджетних коштів, обмеження щодо збільшення граничної чисельності, встановлені п. 10 постанови Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 710 «Про ефективне використання державних коштів», та зупинення контрольних функцій Національного агентства.

Отже, з огляду на введення воєнного стану, що зумовлює необхідність спрямування всіх ресурсів держави на військовий спротив російській агресії, окупацію майже четвертої частини території України та інші ризики, виявлені при аналізі питання щодо створення територіальних органів Національного агентства, вважаємо, що необхідність створення таких органів - відсутня.